

PROBLEME DE ONOMASTICĂ

CONSTANTIN MATASA

ONOMASTICA românească de acum două-trei sute ani în urmă din cuprinsul județului Neamț și din orașul Piatra, mai ales, este de un real folos pentru cunoașterea unor aspecte din trecutul nostru mai apropiat. M-am documentat în această problemă după o veche statistică a Parohiei Precista, parohie ce se întindea odinioară pe mai bine din jumătatea Țirgului. Folositoare documentări ne dau și vechile „Mitrici“ pe unde se găsesc scăpate de deseale evacuări din timpul războaielor.

Această problemă se urmărește aici pe mai multe capitole de unde e venit strămoșul, ce meșteșug practica și ce slujbă avea, etc.

Funcțiuni sau slujbe. Ceașul, Căpitanu, Sergentul, Hotnog, Vornicul și Vornicelu, Catană, Popa, Popescu, Popovici, cum și Preutescu, Diaconescu și Dăscălescu.

Meșteșugari. Dogariu, Butnariu, Rotariu, Herghelegiu, Harabagiu și Cărăușu, Lăcătușu, Ferestăoiu, Baci și Ciobanu, Scutariu, Cojocariu, Cimpoeșu, și Scripcariu, Zugravul și Iconariu.

Numele de familie ce ne arată de unde sînt veniți. Crăcăoanu, Giroveanu, Gircineanu, Ungureanu, Olteanu, Vrînceanu, Grințescu, Mocanu, Țuțuianu, Brețcanu, Ungureanu, Olteanu, Vrînceanu, Grințescu, Mocanu,

Porecle din care unele s-au transformat în nume de familie. Tapa-lagă, Covrig, Roșu și Briu roș, Albu, Lungu, Juncu, Nagiț, Cucoș, Bufta, Oțet, Oțavă, Mîndru, Lăudatu, Negru și Negură.

Străini. Anemțoaicei, Ferent, Rusu, Ungureanu, Munteanu, Cazacu, Forman, Mențel, Huțanu, Armeanu, Floș, Trapel, Torineli, Zane, Novacovschi, Cerchez, Vagner, Grecu, Turcu, Trambischi, Bulgaru.

Din prezentarea elementelor de mai sus se desprinde constatarea unei afluențe puternice spre orașul nostru, afluență ce-și are ca punct de plecare mai multe motive, din care cel mai puternic constă în condițiile de viață atît de favorabile din această regiune. Ascuns între munți și departe de marea arteră de circulație din valea Siretului, pe care se scurgeau spre apusul bogat al continentului nostru, valuri după valuri de popoare migratoare ce roiau din răsărit.

Regiunea aceasta întrunea apoi condiții de viață deosebit de importante, multe și variate. O apă navigabilă — Bistrița — străbătea orașul făcînd căraușie ieftină cu produsele ce veneau din sus, tocmai de la izvoarele ei, de prin satele de acolo cu oameni harnici și cuprinși... Pe de

altă parte, pădurile nesfirșite din jurul orașului, dădeau oamenilor o materie primă de mare importanță — *lemnul* — și mai ales lemnul de brad atât de căutat mai ales de lumea nevoeșă pentru mica industrie și construirea caselor.

Regiunea orașului Piatra se bucura și de o climă prielnică, fiind apărat de vânturi și viscole mari prin brîul de munți ce-l înconjoară și-l străjuesc.

Spre a scăpa de dijme și mai ales de plata „*boierescului*” datorat proprietarului moșiei, pe care se găsea satul, multă țărănime fugea și se așeza la oraș pentru că aici era mai liberă și scutită de povara angaralelor din sat. Meșteșugarul de asemenea, găsea la oraș nu numai materia primă de care avea nevoie, dar și cumpărători pentru rodul muncii lor. Orașul oferea apoi omului și multe alte înlesniri privind mai ales *școala și sănătatea*.